

Zaak C-391/22

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

14 juni 2022

Verwijzende rechter:

Pécsi Törvényszék (Hongarije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

7 juni 2022

Verzoekende partij:

Tüke Busz Közösségi Közlekedési Zrt.

Verwerende partij:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Pécsi Törvényszék (rechter in eerste aanleg Pécs, Hongarije)

Beschikking

[*omissis*]

Verzoekster: Tüke Busz Közösségi Közlekedési Zrt. ([*omissis*], Pécs [Hongarije])

[*omissis*]

Verweerster: NAV Fellebbviteli Igazgatósága (directie beroepen van de nationale belasting- en douanediens, Hongarije) ([*omissis*], Boedapest [Hongarije])

[omissis]

Voorwerp van het Beroep in rechte in belastingzaken geschil:

[omissis] [Overwegingen van nationaal procesrecht].

Dispositief

De rechter in eerste aanleg Pécs [omissis] stelt het Hof van Justitie van de Europese Unie krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie de volgende prejudiciële vraag:

Zijn het besluit dat de Nemzeti Adó- és Vámhivatal (nationale belasting- en douanedienst) in de onderhavige zaak heeft genomen en de door deze dienst gevolgde praktijk, volgens welke „geregeld personenvervoer niet het aantal kilometers omvat dat moet worden gereden met het oog op het onderhoud en het bijtanken van vervoermiddelen die voor geregeld personenvervoer worden gebruikt”, verenigbaar met richtlijn 2003/96/EG van de Raad van 27 oktober 2003 tot herstructurering van de communautaire regeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit?

[omissis] [Overwegingen van nationaal procesrecht].

Gronden

I. Korte samenvatting van de feiten

In de onderzochte periode (2017) verrichtte verzoekster op grond van een openbardienstcontract personenvervoer. In het kader van die activiteit heeft zij om teruggaaf verzocht van de accijns op commerciële gasolie. De belastingdienst heeft vastgesteld dat verzoekster haar recht op teruggaaf van accijns niet alleen had uitgeoefend voor de gasolie die zij nodig had voor het door haar uitgevoerde personenvervoer als zodanig, maar ook voor de gasolie die zij had gebruikt om de exploitatie van de voertuigen te verzekeren (reparatie, onderhoud, tanken). Bijgevolg heeft de belastingdienst het bedrag van de accijns op energieproducten voor de maanden januari tot en met december 2017 verhoogd met het bedrag van de accijns dat verzoekster had teruggevorderd met betrekking tot de brandstof die was vermeld op de reisbladen betreffende de herstellings- en onderhoudsperioden.

Verweerster verwees in de zaak naar eerdere rechterlijke uitspraken, zoals hieronder uiteengezet.

In het kader van de vervoersactiviteit was verzoekster een dienstverlener en waren de ontvangers van de dienst de passagiers.

Het begrip dienstverrichting wordt in het burgerlijk recht gedefinieerd als een prestatie die de ontvanger van de dienstverlener kan verlangen of waartoe de dienstverlener krachtens een overeenkomst verplicht is.

Bij dienstverrichting is er sprake van een rechtsbetrekking tussen de dienstverrichter en de ontvanger. De dienstverrichter verricht een activiteit ten behoeve van de ontvanger in ruil voor een tegenprestatie, die aan de verrichting van de activiteit is verbonden. Verzoekster was verplicht de dienst van personenvervoer te verrichten en de ontvangers waren de passagiers die van de dienst gebruik maakten, zodat de verrichting van de dienst en de daarmee samenhangende nevendiensten enkel in verhouding tot die personen kunnen worden uitgelegd. Alleen activiteiten die onder de hoofdverplichting vallen, zoals airconditioning of verwarming, kunnen als nevendiensten worden beschouwd. Die omvatten bijvoorbeeld ook het vervoer van bagage, honden of fietsen. Wat zij gemeen hebben, is dat zij uitgaan van de dienstverrichter, namelijk verzoekster, dat zij bestemd zijn voor de ontvanger, namelijk de passagiers, en dat de nevendienst tegen vergoeding kan worden verricht (voor het vervoer van honden, fietsen, bagage moet bijvoorbeeld afzonderlijk worden betaald).

Reparatie en onderhoud van bussen vallen hier echter niet onder. De passagier, als ontvanger van de dienst, maakt geen deel uit van laatstgenoemde rechtsbetrekking, aangezien de betrokken activiteit niet wordt uitgeoefend tussen hem en de dienstverrichter, namelijk verzoekster. Door deze activiteit (reparatie en onderhoud) zorgt verzoekster ervoor dat een van de essentiële voorwaarden voor haar functioneren wordt vervuld en zij is niet de verlener van deze dienst, maar de ontvanger ervan. De passagiers maken geenszins deel uit van deze verplichting, en nog minder kan worden gesteld dat er sprake is van een tegenprestatie, in die zin dat de passagiers de kosten van herstellingen en onderhoud zouden moeten betalen aan verzoekster die deze, als verstrekker van de dienst, uitdrukkelijk aan de passagiers in rekening zou mogen brengen.

In het licht van het voorgaande komt de praktijk van de belastingdienst er derhalve op neer dat de dienstverlener weliswaar recht heeft op aftrek van accijns voor bepaalde transporten, maar niet voor ritten die worden gemaakt voor het onderhoud van bussen, voor reparaties van technische problemen of voor het tanken.

Om de hierboven uiteengezette redenen heeft verweerster in haar besluit het standpunt ingenomen dat het verzoek van verzoekster om terugbetaling van de accijns voor de met het oog op herstelling en onderhoud gemaakte ritten, onrechtmatig is.

II. Relevant nationaal recht

De a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (wet CXXVII van 2003 inzake accijnzen en specifieke voorschriften voor de distributie van accijnsgoederen;

hierna: „vroegere accijnswet”) bepaalt in § 7 dat voor de toepassing van die wet wordt verstaan onder:

51. commerciële gasolie: gasolie als bedoeld in § 52, lid 1, onder d), die voor de volgende doeleinden wordt gebruikt:

- a) het vervoer van goederen voor rekening van derden of voor eigen rekening met een motorvoertuig of een samenstel van voertuigen (trekker) dat uitsluitend bestemd is voor het goederenvervoer over de weg, met een maximum toegelaten laadvermogen van 7,5 ton of meer; of
- b) het vervoer van personen, geregeld of occasioneel, met een motorvoertuig van de categorieën M2 en M3, zoals omschreven in het ministerieel besluit betreffende de technische keuring van wegvoertuigen.

De a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (wet LXVIII van 2016 inzake accijnzen; hierna: „nieuwe accijnswet”) bepaalt in § 3, lid 2, dat, wat de belasting op energieproducten betreft, voor de toepassing van die wet wordt verstaan onder:

21. commerciële gasolie: gasolie die voor de volgende doeleinden wordt gebruikt:

- a) het vervoer van goederen voor rekening van derden of voor eigen rekening met een motorvoertuig of een samenstel van voertuigen (trekker) dat uitsluitend bestemd is voor het goederenvervoer over de weg, met een maximum toegelaten laadvermogen van 7,5 ton of meer; of
- b) het vervoer van personen, geregeld of occasioneel, met een motorvoertuig van categorieën M2 en M3, zoals omschreven in het ministerieel besluit betreffende de technische keuring van wegvoertuigen.

Volgens § 113, lid 3, van de nieuwe accijnswet hebben personen die in het stads- en interlokaal verkeer touringcars en autobussen van de categorieën M2 en M3 exploiteren, zoals omschreven in het ministerieel besluit betreffende de technische keuring van wegvoertuigen, recht op teruggaaf van de belasting op het aardgas dat voor deze activiteit wordt gebruikt.

De a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény (wet XLI van 2012 inzake personenvervoersdiensten; hierna: „wet personenvervoersdiensten”) definieert in § 2, punt 29, een openbare personenvervoersdienst als een personenvervoersdienst in de zin van artikel 2, onder a), van verordening (EG) nr. 1370/2007, die in het kader van een openbardienstcontract wordt verricht.

Overeenkomstig § 2, punt 30, van de wet personenvervoersdiensten wordt onder een personenvervoersdienst verstaan het vervoer van personen met een in de wet

personenvervoersdiensten gespecificeerd voertuig, op basis van een overeenkomst en tegen vergoeding, alsmede de daarmee samenhangende nevendiensten.

Op grond van § 152, onder h), van de nieuwe accijnswet strekt deze wet tot omzetting van de volgende handeling van de Unie: uitvoeringsbesluit 2012/209/EU van de Commissie van 20 april 2012 betreffende de toepassing van de bepalingen inzake controles en verkeer van richtlijn 2008/118/EG van de Raad op bepaalde additieven, overeenkomstig artikel 20, lid 2, van richtlijn 2003/96/EG van de Raad.

III. Relevant Unierecht

Verordening (EG) nr. 1370/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 betreffende het openbaar personenvervoer per spoor en over de weg en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 1191/69 van de Raad en verordening (EEG) nr. 1107/70 van de Raad (zoals gewijzigd bij verordening (EU) 2016/2338 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016), artikel 2, onder a) en e):

„Voor de toepassing van deze verordening gelden de volgende definities:

- (a) ‚openbaar personenvervoer’: personenvervoersdiensten van algemeen economisch belang die op permanente en niet-discriminerende basis aan het publiek worden aangeboden;
- (e) ‚openbardienstverplichting’: door een bevoegde instantie met het oog op de algemene dienstverlening inzake openbaar personenvervoer omschreven of vastgestelde prestatie die een exploitant, indien hij zich door zijn eigen commerciële belangen zou laten leiden, zonder compensatie niet, of niet in dezelfde mate of onder dezelfde voorwaarden, zou leveren”.

Overeenkomstig artikel 4, lid 1, onder a), van dezelfde verordening moeten openbardienstcontracten en algemene regels duidelijk de openbardienstverplichtingen, zoals gedefinieerd in deze verordening en gespecificeerd overeenkomstig artikel 2 bis van deze verordening, vermelden die door de exploitant van openbare diensten moeten worden vervuld, alsook de gebieden waarin deze verplichtingen van toepassing zijn.

In artikel 7 van richtlijn 2003/96 wordt het begrip „commerciële gasolie” gedefinieerd:

„3. Onder commerciële gasolie gebruikt voor voortbeweging wordt verstaan gasolie gebruikt voor voortbeweging voor onderstaande doeleinden:

[...]

- b) het vervoer van personen, geregeld of occasioneel, met een motorvoertuig van de categorieën M2 en M3 zoals omschreven in richtlijn 70/156/EEG van de Raad van 6 februari 1970 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de goedkeuring van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan.”

IV. Omstandigheden en redenen die de inleiding van de prejudiciële procedure rechtvaardigen

Verzoekster heeft om de inleiding van een prejudiciële procedure verzocht met het betoog dat zij geen enkel arrest van het Hof heeft aangetroffen dat de juridische uitlegging zou kunnen vergemakkelijken. Zij heeft de verwijzende rechter derhalve voorgesteld om een dergelijke procedure in te leiden om een einde te maken aan de rechtsonzekerheid over de uitlegging van de bewoordingen van de regel. Een andere reden om een dergelijke procedure in te leiden is dat, voor zover haar bekend is, alle Hongaarse ondernemingen voor personenvervoer over de weg zonder uitzondering op dezelfde wijze handelen als zij bij de vervulling van hun fiscale verplichtingen (ook die welke eigendom zijn van de staat), hetgeen dus de gehele sector in onzekerheid laat over deze kwestie. Onder verwijzing naar § 113, lid 3, van de nieuwe accijnswet voert zij aan dat deze bepaling de teruggaaf van accijns mogelijk maakt voor gas dat wordt gebruikt voor de activiteit (d.w.z. niet alleen tijdens ritten voor personenvervoer) van bussen die op aardgas rijden en dat het derhalve niet gerechtvaardigd was om een andere regel vast te stellen voor de teruggaaf van accijns op gasolie.

[*omissis*] [Overwegingen van nationaal procesrecht].

Pécs, 7 juni 2022.

[*omissis*]

[ondertekening].